

Miercuri

E greu de spus de unde aş putea să încep. Bănuiesc că aş putea să vă spun unde m-am născut, cum erau lucrurile pe vremea când mama mai era, ce s-a întâmplat când eram foarte mic, tot soiul de chestii d-astea, dar care nu sunt relevante. Sau poate că sunt. N-aş şti să spun. De multe nu-mi amintesc oricum. Sunt doar frânturi de amintiri, lucruri care s-ar fi putut întâmpla sau nu – crâmpie de imagini, senzaţii vagi, fotografii şterse ale unor oameni fără nume şi locuri uitate – felul ăsta de lucruri.

Păi, mai bine să depăşim faza cu numele.

Martyn Pig¹.

Martyn cu y, Pig cu i şi un g.

Martyn Pig.

Da, ştiu. Nu vă faceţi griji. Nu mă mai deranjează. Sigur că a existat o vreme în care nu părea să-mi mai pese de nimic altceva. Numele îmi făcea viaţa un chin. De ce? De ce am acceptat aşa ceva? Privirile surprinse, chicotelile şi pufniturile, seria interminabilă de bancuri cu porci, în fiecare zi, de dimineaţa până seara, iar şi iar. De ce? De ce eu? De ce nu puteam avea şi eu un nume normal? Keith Watson, Darren Jones – ceva de genul ăsta. De ce mi-au pus în cârcă un nume care să atragă

¹ Pig înseamnă porc în limba engleză. (n.tr.)

atenția, un nume care mă scotea în evidență? Un nume ciudat. De ce?

Și nu trebuia să-mi fac griji doar din cauza poreclelor, totul era anapoda. De fiecare dată când trebuia să spun cum mă cheamă, mă simțeam rău. Rău fizic. Îmi transpirau mâinile, mă lua cu tremurici, mă durea burta. Ani la rând am trăit cu spaima constantă că va trebui să mă prezint cuiva.

– Numele?

– Martyn Pig.

– Poftim?

– Martyn Pig.

– Pig?

– Da.

– Martyn Pig?

– Da, Martyn cu y și Pig cu i și g.

Dacă n-aveți și voi un nume ciudat, nu puteți înțelege cum mă simțeam. Pur și simplu nu puteți. Se zice că doar pietrele aruncate te pot răni, cuvintele – niciodată. Chiar așa? Păi, cine a zis asta e un idiot. Un idiot cu un nume banal, probabil. Cuvintele *dor*. Porky, Piggy, Pigman, Oink, Bacon, Stinky, Snorter, Porker, Grunt¹...

Dădeam vina pe tata. Era numele lui. L-am întrebat odată cum de nu s-a gândit să-l schimbe.

– Ce să schimb? a mormăit el fără să ridice nasul din ziar.

– Numele nostru. Pig.

Tata s-a întins după bere, dar n-a zis nimic.

– Tată?

¹ Purceluș, Purcel, Porculete, Guiț, Șunculiță, Împutiți, Groh... (în lb. engl., în orig., n.tr.)

– Ce-i?

– Nimic. Nu contează.

Mi-a trebuit mult timp ca să-mi dau seama că metoda cea mai bună de a face față poreclelor era să le ignori. Nu e ușor, dar am constatat că, dacă îi lași pe oameni să se desfășoare și să facă ce vor fără să te arăți prea interesat, atunci, după o vreme, aceștia se plictisesc și te lasă în ale tale.

În fine, la mine cel puțin a funcționat. Tot trebuie să mai suport privirile curioase de fiecare dată când mă prezint. Profesori noi, bibliotecari, doctori, dentiști, vânzători, toți au aceeași expresie: își mijesc ochii, se încruntă, își înclină capul – oare glumește? Apoi urmează momentul de jenă în care își dau seama că nu glumesc. Dar acum pot să le fac față. După cum spuneam, m-am obișnuit. Te poți obișnui cu aproape orice, dacă ai suficient timp la dispoziție.

Cel puțin nu mi se mai spune Porcușor. Mă rog... cel puțin nu prea des.

Asta – adică, ce vă voi povesti – s-a întâmplat acum ceva mai mult de un an. Era săptămâna dinainte de Crăciun¹. Sau Xmas, cum îi spunea tata. Exmas. Era săptămâna dinainte de Exmas. O zi de miercuri.

Eram în bucătărie umplând un sac de gunoi din plastic cu sticle goale de bere, iar tata se sprijinea de tocul ușii, fumând o țigară și privind-mă cu ochii injectați.

– Să nu te duci iar cu ele la centrul de colectare, mi-a spus.

– Nu, tată.

¹ Christmas în limba engleză. De aici prescurtarea cu pronunție similară Xmas sau Exmas. (n.tr.)

– Al naibii mediu îmconjurător în sus, al naibii mediu îmconjurător în jos... dacă cineva vrea să refolosească sticlele goale va trebui să plătească. Nici eu nu le iau pe gratis, să știi.

– Nu.

– De ce le-aș da pe gratis? Ce, a făcut mediul înconjurător vreodată ceva pentru mine?

– Mmm.

– Ale naibii centre de colectare...

A făcut o pauză ca să tragă un fum din țigară. M-am gândit să-i spun că nu există cuvântul îmconjurător, dar pe urmă nu m-am mai deranjat. Am umplut sacul, l-am legat și am luat altul. Tata își privea reflexia din ușa de sticlă, frecându-și pungile de sub ochi. Ar fi putut fi un bărbat chiar chipeș dacă n-ar fi fost băutura. Chipeș într-un fel așa mai scund și mai golănos. 1.70, o gură aspră, bărbie pătrătoasă, păr negru, lucios. Ar fi putut arăta ca unul din tipii ăia răi din filme – ăia de care se tot îndrăgostesc femeile, chiar dacă știu că sunt răi –, dar nu arăta. Arăta exact a ce era – un bețiv. O burtă rotundă, piele roșie, ochii gălbejiți, obraji căzuți și o ceafă mare și groasă. Bătrân și uzat de la 40 de ani.

S-a aplecat peste chiuvetă, a tușit și a scuipat, a scuturat cenușa de la țigară în scurgere.

– Femeia aia afurisită vine vineri.

Femeia aia afurisită era mătușa Jean. Sora mai mare a lui tata. O femeie teribilă. Gândiți-vă la cea mai groaznică femeie pe care o știți și ajungeți să vă imaginați măcar în parte cum e mătușa Jean. Abia dacă pot s-o descriu, ca să vă spun drept. Primul cuvânt care-mi vine în minte este: furioasă. Nebună, urâtă și furioasă. O femeie

pătrătoasă, rece și dură, cu păr violet și o față care te îngrozește. Nu știu ce culoare au ochii ei, dar ai impresia că nu se închid niciodată. Emană tot atâta căldură cât două piscine fără fund. Are buzele subțiri și rujate în roșu aprins, de parcă i le-ar fi desenat cine știe ce copil trăsnet. Și merge mai repede decât pot alerga mulți dintre voi. Se mișcă asemenea unui vânător, rapid și silențios, pândindu-și prada. Pe vremuri aveam coșmaruri cu ea. Și mai am.

Apărea mereu la noi în săptămâna dinainte de Crăciun. Niciodată n-am știut de ce. Nu făcea decât să stea degeaba și să se plângă de tot și toate timp de trei ore. Și, când nu se plângea de de toate, umbla prin casă, ștergând cu degetele praful de pe mobilă, verificând dulapurile, încruntându-se la vederea ferestrelor, în general fâțâind din orice.

– Doamne, William, cum poți să trăiești așa?

Toată lumea îi spunea tatei Billy, dar mătușa Jean îi spunea mereu pe numele întreg, punând accentul pronunțat pe prima silabă – *Will-iam* –, iar tata tresărea de fiecare dată când își auzea numele. O detesta. O ura. Era speriat de moarte de ea. Înaintea fiecărei vizite, tata ascundea toate sticlele de băutură. De cele mai multe ori sus în pod. Îi lua o veșnicie. Sus și în jos pe scări, fața i se făcea tot mai roșie și el boscorodea în barbă întruna:

– Afurisita asta de femeie, afurisita asta de femeie, afurisita asta de femeie...

De regulă, nu-i prea păsa ce credea lumea despre faptul că bea, dar lucrurile stăteau altfel cu mătușa Jean. Vedeți voi, când mama ne-a părăsit – asta s-a întâmplat

acum mulți ani – mătușa Jean a încercat să obțină custodia asupra mea. Voia să locuiesc cu ea, nu cu tata. Dumnezeu știe de ce, niciodată nu i-a plăcut de mine. Pe de altă parte, de tata îi plăcea și mai puțin, îl învinovătea pentru divorț și pentru orice altceva ce o adusese pe mama „în pragul disperării” și spunea că „n-are de gând să-l lase să strice și un copil nevinovat”. Ceea ce era o aiureală. Nu dădea doi bani pe „viața mea nevinovată”, nu voia decât să-l lovească pe tata unde-l durea mai tare, să-l lase fără nimic. Îl disprețuia tot atât cât o disprețuia el pe ea. Nu știu de ce. O chestie de frate și soră, presupun. Oricum, planul ei era să-l dea în gât pe tata ca bețiv. Își făcuse socoteala că autoritățile vor decide în favoarea ei dacă îl prezintă pe tata ca fiind alcoolic. Că nu m-ar fi lăsat să locuiesc mai departe cu un bețiv. Dar își făcuse socoteala fără tata. Nevoia lui de mine era mai mare decât a ei. Fără mine nu era decât un bețiv. Dar cu mine el era un bețiv cu responsabilități, un bețiv cu ajutor de creștere a copilului, un bețiv care avea pe cineva care să strângă după el când îi era rău.

După ce i s-a notificat că mătușa Jean depusese cere de acordare a custodiei, nici că s-a mai uitat la vreo sticlă cu băutură timp de aproape două luni. Nici măcar o picătură. Nimic. A fost remarcabil. Se bărbierea, se spăla, purta costum, ba chiar mai și zâmbea din când în când. Aproape că începuse să-mi placă de el. Cazul mătușii Jean rămăsese fără substanță. Nu mai avea nici o șansă. Din punctul de vedere al lumii exterioare, domnul William Pig era *părintele ideal*.

În ziua în care am fost dat oficial în grija drăgăstoasă a tatei, el s-a dus să bea și nu s-a mai întors decât după

trei zile. Și când s-a întors – nebărbierit, cu ochii congestionați, împuțit –, s-a târât în bucătărie unde pusesem de ceai, s-a aplecat spre mine și, rânjind ca un nebun, s-a răstît la mine:

– Mă mai ții minte?

Apoi s-a împleticit spre chiuvetă și a vomitat.

Așa că de asta ascundea sticlele de băutură. Nu voia să-i ofere mătușii Jean vreun motiv pentru redeschiderea procesului de custodie. Nu-l preocupa cine știe ce posibilitatea de a mă pierde, ci gândul că iar va trebui să rămune la băutură pentru două luni.

– Afurisita asta de femeie, bombăni el din nou în vreme ce eu mă apucam de adunat cutiile de bere goale, turându-le și umplând cu ele alt sac de gunoi.

– O să vină pe la ora patru, continuă el, poimăine, așa că să ai grijă să fie strâns peste tot.

– Mda, am răspuns, ștergându-mi dărele de bere răsuflată de pe mâini și luând un alt sac de gunoi.

Tata a mai stat să mă mai privească o vreme, apoi s-a întors și s-a dus în camera din față.

Crăciunul nu însemna mare lucru pentru noi. Erau doar câteva săptămâni fără școală pentru mine și o scuză foarte bună pentru tata ca să bea. Nu că ar fi avut nevoie de vreuna. Nu exista nici un pic de spirit festiv, nici bunăvoință față de aproape, nici vâsc sau colinde – doar zile reci și ploioase în care nu puteai face mare lucru.

Mi-am petrecut cea mai mare parte din ziua de miercuri în oraș. Tata îmi dăduse niște bani – patru bancnote murdare de câte cinci lire – și mi-a spus să cumpăr chestii pentru Crăciun: „Curcan, cartofi, cadouri... varză de

Bruxelles, d-astea“. Era prea devreme să cumpăr mâncarea, mai era o săptămână bună până la Crăciun, dar n-aveam de gând să argumentez. Dacă voia să mă duc la cumpărături, mă duceam la cumpărături. Măcar aveam ce să fac.

Nici n-ajunsesem bine la jumătatea străzii, că am auzit cum mă striga:

– Mar’n!

M-am întors și l-am văzut pe tata la bustul gol, atârnat pe geamul de la dormitor, cu o țigară între buze.

– Nu uita să cumperi d-alea, cum le zice, răcni el, făcând un semn smucit cu ambele mâini, trăgând parcă de două sfori invizibile.

– Ce? am răcnit și eu.

Tata își scoase țigara din gură, privi în gol un moment, apoi izbucni:

– Pocnitori! Să cumperi niște afurisite de pocnitori de Crăciun! D-alea mari, auzi, nu porcăriile alea mici!

În oraș, în fața magazinului Sainsbury, am văzut cel mai înspăimântător Moș Crăciun din viața mea, tolănit pe o sanie din placaj. Era slăbănog și scund. Atât de slăbănog, încât cureaua lată și neagră de Moș Crăciun îi era înfășurată de două ori în jurul taliei. De sub barba falsă relativ albă și prost aleasă se ițea barba lui proprie, nerasă de multe zile, neagră și aspră. Ceea ce era cel mai ciudat, în picioare avea o pereche nouă-nouă de teniși. Când făcea „Ho, ho, ho!“, aveai impresia că e criminal în serie. Șase reni din placaj trăgeau de sania lui de placaj. Erau vopsiți în maro ciocolatiu, cu ochi roșii strălucitori și coarne făcute din umerase de haine, garnisite cu iederă din plastic.

Ploua.

Am stat și m-am uitat o vreme la Moșul slăbănog – treizeci de secunde și o pungă de bomboane ordinare pentru fiecare copil –, apoi am pornit spre capătul celălalt al orașului. În timp ce mergeam, mă gândeam la toată trășenia asta cu Moș Crăciun. Încercam să-mi amintesc dacă am crezut vreodată că un bărbat gras, îmbrăcat într-un costum roșu, ar putea să se strecoare într-o singură noapte prin milioane de hornuri. Probabil că am crezut asta o vreme. Mi-aduc vag aminte cum stăteam pe genunchii unui Moș, pe când aveam trei sau patru ani. Încă îmi mai amintesc ce senzație neplăcută îți dădeau pantalonii lui roșii din supraelastic, ce lipicioasă îi era barba și îmi mai amintesc și de un miros ciudat, fructat. Când l-am întrebant unde locuiește, mi-a răspuns:

– Polonia... ăăă... Nordul Poloniei... ăăă, într-un iglu subteran cu douăzeci și doi de pitici și – hâc – o căprioară pentru sanie.

Tot mai ploua când am ajuns la *The Bargain Bin*. Acesta este unul dintre magazinele alea ieftine care vând marfă amestecată de proastă calitate: câni, șervete, scaune din plastic, creioane colorate, penare. La etaj au un departament de jucării plin de mingi de fotbal, mitraliere din plastic care fac gălăgie. Poți să le testezi. Există o săgeată care arată spre trăgaci și sub ea scrie „Apasă“, și, când apeși, mitraliera începe să facă kakakakakaka sau dugga-dugga-dugga-dugga-pac-pac. Tocmai mă uitam în jur la restul jucăriilor – animale din plastic, vaci, oi, crocodili, șerpi din cauciuc, pistoale cu apă. Speram să găsesc poate ceva pentru Alex, un cadou. Nu cine știe ce, un mărunțiș, așa, simbolic. Anul trecut îi cumpărasem